96-7-RE

CAUSA 96-7-RE

Número de registre: 127-1996. Recurs d’empara

SENTÈNCIA DEL DIA 19 DE DESEMBRE DE 1996

BOPA núm. 82, del 20 de desembre de 1996

En nom del Poble Andorrà,

El Tribunal Constitucional,

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el dia 8 d’octubre de 1996 pel Ministeri Fiscal, mitjançant el qual interposa recurs d’empara contra l’aute de data 12 de setembre de 1996 dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, en fase d’execució de la sentència del procediment B-256-2/95, i atès que el Ministeri Fiscal sol·licita al Tribunal Constitucional que declari si s’ha produït o no la vulneració del dret a un procés degut i del dret a la defensa reconeguts a l’article 10 de la Constitució i que “... i en el seu cas es declari la nul·litat de les actuacions retrotraient-se les mateixes al moment processal de citació per escoltament de demanda”,

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88, 98 c) i 102 c),

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè,

Vista la providència del president del Tribunal Constitucional del dia 11 d'octubre de 1996,

Vista la còpia dels autes de la causa núm. B-256-2/95 instats davant de la justícia ordinària,

Vist l'aute del Tribunal Constitucional de 5 de novembre de 1996, que va admetre a tràmit, amb efectes suspensius, el recurs d'empara interposat pel Ministeri Fiscal,

Vist l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el dia 12 de novembre de 1996, per la representació processal de la Sra. Margarida Moragas Gangoso, mitjançant el qual formalitza la seva condició de codemandant,

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional el dia 27 de novembre de 1996 per la representació processal del Sr. Jacint Canal Güell,

Vista la diligència del dia 2 de desembre de 1996 mitjançant la qual la representació processal del Sr. Jacint Canal Güell renuncia a formular conclusions,

Vistes les conclusions del Ministeri Fiscal, registrades el 6 de desembre de 1996, de la representació processal de la Sra. Margarida Moragas Gangoso, registrades el dia 10 de desembre de 1996,

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pere Vilanova Trias,

Antecedents:

Primer

Amb data 8 de març de 1995 la representació processal del Sr. Canal Güell va formular petició de citació per interposició de demanda per tramitar pel procediment abreujat en reclamació de quantitat contra la Sra. Moragas Gangoso.

Segon

Amb data 10 de març de 1995 el batlle va trametre, mitjançant un nunci, una cèdula de citació personal al domicili de la Sra. Moragas Gangoso, a l'av. Santa Coloma núm. 48, 3-2, d'Andorra la Vella.

Tercer

Amb data 13 de març de 1995, el nunci va signar un paper en què hi havia escrit "Aquesta Sra. no viu en l'adreça donada, ni en els edificis colindants". No es fa constar en l'esmentat escrit quina font d'informació li permetia d'arribar a la conclusió que l'av. Santa Coloma núm. 48, 3-2, d'Andorra la Vella, no era el domicili de la Sra. Moragas Gangoso.

Quart

Amb data 20 de març de 1995 el batlle va lliurar un ofici al director del Servei de Policia per tal que procedís a esbrinar el domicili de la Sra. Moragas Gangoso i a la seva convocatòria, una vegada fos localitzada, per tal que comparegués a la Batllia, el 28 de març de 1995, a les 10.00 hores. Es va fer constar en l'ofici del batlle que l'últim domicili conegut de la Sra. Moragas Gangoso era l'av. Santa Coloma núm. 48, 3-2, d'Andorra la Vella.

Cinquè

Amb data 29 de març de 1995 el Servei de Policia va lliurar a la Batllia els documents amb número de correu 1952/95 que consistien en un informe de recerca de domicili i citació negatiu i un informe complementari de les verificacions efectuades, de les quals resultava la manca d'inscripció de la Sra. Moragas Gangoso en l'Oficina d'Immigració, les ambaixades, els comuns i la CASS, així com la conclusió que el darrer domicili i lloc de treball eren desconeguts.

Sisè

Amb data 31 de març de 1995 el batlle va citar, mitjançant edicte, per escoltar la demanda la Sra.

Margarida Moragas Gangoso. El 4 de maig de 1995, com que no va comparèixer al judici primer, la Sra. Moragas Gangoso va ser declarada en rebel·lia, i el batlle va decidir que se la tornés a citar, mitjançant edicte, per a l'audiència del 8 de juny de 1995 a l'efecte de celebrar el judici de proves corresponent.

Setè

Amb data 22 de juny de 1995, el Tribunal Unipersonal de la Batllia va dictar sentència desestimatòria de la demanda, i el 30 de juny de 1995 fou publicat un edicte a l'efecte de notificació a la Sra. Moragas Gangoso.

Vuitè

La representació processal del Sr. Canal Güell va formalitzar un recurs d'apel·lació davant la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia contra la referida resolució.

Novè

Amb data 18 de gener de 1996 la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, estimant el recurs interposat per la representació processal del Sr. Canal Güell, va dictar sentència reformant la decisió del Tribunal Unipersonal de la Batllia i va condemnar la Sra. Moragas Gangoso a satisfer les pretensions del recurrent. La part dispositiva d'aquesta sentència fou publicada per edicte de data 22 de gener de 1996, a l'efecte de notificació a la Sra. Moragas Gangoso.

Desè

Atès que la part agent havia sol.licitat l'execució de la sentència de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, el batlle va lliurar ofici a les entitats bancàries del Principat, decretant l'embargament sobre els béns de la Sra. Moragas Gangoso per tal de retenir dels comptes bancaris la quantitat a executar.

Onzè

En període d'execució de la sentència i havent tingut coneixement la Sra. Moragas Gangoso per comunicació de l'entitat d'estalvi "la Caixa" que s'havia procedit a l'embargament del seu compte corrent, en execució de la sentència referida, la representació processal de la Sra. Moragas Gangoso va formular oposició a l'execució de la sentència fent al·legacions relatives a la vulneració del dret fonamental a la defensa recollit a l'article 10 de la Constitució per manca de citació en forma legal, per haver estat jutjada en rebel·lia processal, manifestant que el seu domicili continua sent a l'av. Santa Coloma núm. 48, 3-2, d'Andorra la Vella, del qual és propietària i no pot entendre com en els autes consta que no viu en aquesta adreça ni en els edificis limítrofs o que en els informes de la policia consti amb domicili desconegut quan de forma continuada ha residit en aquesta adreça.

Dotzè

Amb data 4 d'abril de 1996, el batlle, mitjançant aute, va desestimar l'oposició formulada i la representació processal de la Sra. Moragas Gangoso va formalitzar recurs d'apel·lació davant la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, al·legant que la citació per edictes, quan tenia domicili conegut, li havia ocasionat el seguiment del procediment en rebel·lia, sense possibilitat de defensa i contradicció per part seva, i que aquest fet constituïa la vulneració dels drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

Tretzè

Amb data 12 de setembre de 1996, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, mitjançant aute, va desestimar el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de la Sra. Moragas Gangoso.

Catorzè

Amb data 19 de setembre de 1996 la representació processal de la Sra. Moragas Gangoso va sol·licitar al Ministeri Fiscal la interposició d'un recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional per presumpta vulneració del dret a la defensa establert a l'article 10 de la Constitució.

Quinzè

Amb data 8 d'octubre de 1996, el Ministeri Fiscal va presentar un escrit davant aquest Tribunal Constitucional, mitjançant el qual interposa -de conformitat amb el que disposen els articles 41, 98 i 102 de la Constitució i el capítol sisè del títol IV de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional- un recurs d'empara contra l'aute de 12 de setembre de 1996 dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia en fase d'execució de la sentència del procediment B-256-2/95, i sol·licita que es declari si s'ha produït o no la vulneració del dret a un procés degut i del dret a la defensa reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i també que "... i en el seu cas es declari la nul·litat de les actuacions retrotraient-se les mateixes al moment processal de citació per escoltament de demanda".

Setzè

Amb data 12 de novembre de 1996, la representació processal de la Sra. Moragas Gangoso va presentar davant el Tribunal Constitucional un escrit en el qual es constituïa com a part codemandant en el recurs d'empara constitucional formalitzat pel Ministeri Fiscal contra l'aute de 12 de setembre de 1996 dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i demanava que es reconegués la lesió relativa al dret a la jurisdicció, s'anul·lessin les sentències de 22 de juny de 1995 del Tribunal Unipersonal de la Batllia i de 18 de gener de 1996 de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, així com els respectius autes de 4 d'abril de 1996 i 12 de setembre de 1996 i es fessin retrocedir totes les actuacions al moment processal de citació en judici de la Sra. Moragas Gangoso.

Dissetè

Amb data 27 de novembre de 1996, la representació processal del Sr. Canal Güell va formular escrit d'al·legacions en què demanava que el Tribunal Constitucional dictés resolució desestimant el recurs d'empara per no haver-se observat en la seva interposició el procediment previst a l'article 94 i concordants de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional o, en el seu defecte, als articles 15 i següents de la Llei transitòria de procediments judicials, i condemnant la part adversa al pagament de la totalitat de les costes processals causades, incloses les derivades de la intervenció d'advocat, davant la seva evident temeritat.

Divuitè

Amb data 2 de desembre de 1996 la representació processal del Sr. Canal Güell, mitjançant diligència, va renunciar a formular conclusions. Amb data 6 de desembre de 1996 el Ministeri Fiscal, i amb data 10 de desembre de 1996 la representació processal de la Sra. Moragas Gangoso, van formular escrits de conclusions en què reiteren tot allò que fou al·legat i argumentat en els precedents escrits presentats davant el Tribunal Constitucional.

Fonaments jurídics:

Primer

La qüestió essencial en el present recurs d'empara consisteix a aclarir si s'ha produït o no la vulneració de l'article 10 de la Constitució, en la persona de la Sra. Moragas Gangoso, per l'aute dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, de data 12 de setembre de 1996 en fase d'execució de la sentència del procediment B-256-2/95.

El Tribunal Constitucional, per aute de 5 de novembre de 1996, analitzat l'escrit presentat pel Ministeri Fiscal, registrat el 8 d'octubre de 1996, va decidir admetre a tràmit, amb efectes suspensius, l'esmentat recurs d'empara, ja que reunia els requisits exigits per la Constitució i la Llei qualificada del Tribunal.

El Ministeri Fiscal concreta la seva petició demanant al Tribunal Constitucional que declari si s'ha produït o no la vulneració del dret a un procés degut i del dret a la defensa reconeguts a l'article 10 de la Constitució. Afirma el Ministeri Fiscal que el recurs d'empara reuneix tots els requisits establerts per l'article 94 i concordants de la Llei qualificada, i argumenta que la vulneració s'ha produït en el decurs d'un procediment judicial, en què s'havia sol.licitat dels òrgans de la justícia ordinària el restabliment del dret presumptament vulnerat, de manera que a parer del Ministeri Fiscal s'ha esgotat la via judicial ordinària.

Segon

Així doncs, la qüestió de fons és si l'article 10 de la Constitució, ubicat sistemàticament en el títol II, capítol III de la Constitució, "Dels drets fonamentals de la persona i de les llibertats públiques" és invocable en el present cas, i si és així, quines conseqüències es deriven d'aquest fet. Cal recordar aquí, també, el caràcter de dret directament aplicable dels drets inclosos en l'esmentat capítol III. Així mateix, d'acord amb el que estableix l'article 39.1 de la Constitució, els drets i les llibertats reconeguts en el capítol III (del títol II) vinculen immediatament els poders públics com a dret directament aplicable. Aquest article, cal insistir-hi, obliga els poders públics a interpretar les normes aplicables d'acord amb els principis constitucionals. Aquesta és la qüestió: la presumpta vulneració del dret fonamental aquí invocada hauria estat provocada, com indica el Ministeri Fiscal, en el decurs d'un procediment ordinari i no per l'actuació d'una de les parts, sinó pel funcionament del sistema jurisdiccional.

Tercer

Del contingut de l'article 10 de la Constitució -i en concret pel que fa a la noció del "dret a la jurisdicció" aplicada al present cas, se'n dedueix la necessitat d'un judici contradictori que compleixi totes les garanties processals i que eviti tota indefensió, a fi que les parts puguin fer valer els seus drets, els seus punts de vista i els seus arguments d'acord amb un principi d'igualtat davant l'òrgan que ha de decidir jurisdiccionalment. El dret a la jurisdicció i el dret a la defensa dels propis interessos per mitjà d'un procediment tenen com a lògic pressupòsit el coneixement per part de l'afectat que el procediment existeix.

Des del moment en què la Sra. Moragas Gangoso no s'assabenta de la primera citació realitzada pel batlle, datada del dia 10 de març de 1995, i no pren coneixement de les conseqüències consecutives d'aquest desconeixement, fins al moment en què es produeix l'embargament del seu compte corrent en l'entitat d'estalvi abans esmentada, tota l'argumentació del recurs gira al voltant de saber si efectivament la ignorància de la citació li és imputable a ella mateixa, o és degut al funcionament del sistema jurisdiccional. Les conseqüències de la resposta que es doni a aquesta qüestió són determinants pel que fa al cas present.

Quart

La representació processal de la Sra. Moragas Gangoso posa de manifest, en el seu escrit del dia 8 de març de 1996 presentat davant el batlle executor de la sentència, les conseqüències processals produïdes pel desconeixement de la primera citació que havien ja arribat fins a la sentència condemnatòria de 18 de gener de 1996 dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, decisió judicial ferma i amb efecte de cosa jutjada. Aquest Tribunal considera que no ha d'entrar a analitzar les argumentacions de les parts i dels òrgans jurisdiccionals implicats, relatives a les possibles vies o recursos utilitzables, a bastament explicades en els escrits respectius. La raó és que la indefensió, si s'ha produït, s'ha produït a l'inici de tota la seqüència judicial del present cas, una vegada el batlle tramet, mitjançant un nunci, una cèdula de citació personal al domicili de l'av. de Santa Coloma 48 i el nunci afirma per escrit "Aquesta Sra. no viu en l'adreça donada, ni en els edificis colindants".

Cinquè

Pel que fa a la naturalesa de les citacions, la normativa actualment aplicable és, en primer lloc, l'art. 39 de la Llei transitòria de procediments judicials,

“En els procediments civils de mínima quantia i laborals, el demandant adreçarà a la Batllia la demanda amb expressió de la identitat i el domicili de la part demandada. Dintre dels cinc dies del dipòsit, el president de la Batllia dictarà providència designant el batlle que correspongui al qual trametrà la demanda. El batlle citarà a la part demandada amb trasllat de la demanda, emplaçant-lo per contestar per la cúria més propera, respectant el que preveu l’article 3 del decret de data 16 de febrer de 1.918.

En els demés procediments contenciosos el demandant s’adreçarà a la Batllia per fer citar a judici a la part demandada amb expressió de la identitat i el domicili d’aquesta i les demés especificacions previstes en l’article 35 de la present llei. Dintre dels cinc dies el president dels batlles dictarà providència designant el ponent de la secció civil que correspongui al qual trametrà la petició de citació. El ponent emplaçarà a la part demandant i citarà a la part demandada perquè compareguin a presentar i escoltar demanda, respectivament, per la cúria més propera, respectant el que preveu l’article 3 del decret de data 16 de desembre de 1918, sempre que no s’hagi de fer les citacions per edictes o per comissió rogatòria.”

En segon lloc, el citat Decret de 16 de febrer de 1918,

“Citació a judici

Los Iltres. Senyors Veguers de les presents Valls amb fetxa 10 d’agost del 1917 varen acordar lo següent:

L’estil seguit de molts anys a aquesta part, de que los que han de comparèixer a contestar alguna demanda en judici verbal i matèria civil davant del Batlle són citats per tres vegades amb l’interval d’una setmana o més, d’una citació a altra, resulta molt inconvenient en los temps actuals ja que ordinariament no serveix més que per a donar dilació als deutors en perjudici dels acreedors i sempre retarda l’acció de la justicia.

Quan lo demandant es estranger se fan les tres citacions en una, i no hi ha rahó plausible per a que no puguin usar de igual dret los vehins de les Valls.

Per això i per a la millor i més expedita administració de justicia els Veguers estatueixen y ordenen:

Art.1. La citació per a comparèixer a judici verbal serà feta pel Nunci personalment a l'interessat, al que deurà advertir que no serà citat altra vegada, de manera que si no compareix el dia fixat sens justa causa que ho impedeixi, podrà ser declarat en rebeldia.

Art.2. En lo cas de que'l Nunci no trobi a l'interesat per a citarlo personalment, i mentres que aquest sigui dintre de les Valls, notificarà la citació a cualsevol de les persones de la familia de l'interesat, que sigui major d'edat. Cas de no trobar tampoch a ninguna persona de la familia que sigui major d'edat, notificarà la citació al Capità o Desener mes immediat, per a que la faci a l'interesat tan prompte com arrivi aquest o algun de sa familia.

Art.3. La citació deu ser feta de manera que quedin sis dies hàbils fins al dia de la comparesencia al judici sense contar ni'l dia de la citació ni'l de la comparesència.

Art.4. En lo cas de trobarse l'interesat fora de les Valls el Nunci ne donarà coneixement al Batlle al efecte de practicar la citació per la via que correspongui.

Art.5. El Nunci persibirà per cada citació una pesseta cinquanta centims; els Hbles. Srs. Batlles observaràn i compliràn aquesta ordenació i cuidaràn de notificarla al publich en los llochs acostumats com també al M.I. Consell General i Consells de Comú de cada Parroquia".

No cal insistir en l'ajustada argumentació del Ministeri Fiscal en relació amb les modificacions produïdes en la societat andorrana entre l'any 1918 i l'any 1995, que avui dificulten l'aplicació de l'esmentat Decret, que és, però, la norma de procediment encara vigent. No és la primera vegada que aquest Tribunal planteja la possibilitat de problemes objectivament produïts pel desfasament entre algunes normes preconstitucionals i la mateixa Constitució. Per altra banda aquest Tribunal tampoc no ignora que la notificació per edicte és en darrera instància el mitjà que cal utilitzar per portar a terme les notificacions judicials. A tall d'exemple, el número 71 del Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, de 16 d'octubre de 1996, conté una setantena d'edictes de l'Administració de Justícia, per notificar a persones "d'ignorat parador" resolucions judicials.

La regulació vigent, per si mateixa i prenent com a base el Decret de 1918 i la Llei transitòria de procediments judicials, no és contrària a la Constitució, però en el cas present la seva aplicació material i en concret les diligències del nunci i del Servei de Policia a requeriment dels òrgans de la justícia, han produït indefensió. La citació per edicte, en concret, no és invàlida, però és una fórmula que s'ha d'utilitzar en darrera instància, a fi de donar per formalitzada i amb data oficial la decisió de l'òrgan competent. Però el fet que s'utilitzi en darrera instància obliga que abans s'utilitzin totes aquelles vies possibles i necessàries per garantir l'objecte essencial d'una citació: que s'arribi a comunicar a la persona interessada la raó de la citació.

La importància que el legislador dóna a la interpretació finalista de la citació queda de relleu en la redacció dels articles 209 a 217 del Codi de procediment penal, que si bé no és d'aplicació en el present cas, mostra una perspectiva molt més exhaustiva dels possibles procediments que es poden seguir.

Sisè

La prova que aquestes precaucions són necessàries rau en el fet que el mateix batlle utilitzés almenys dues vies prèvies, la citació per mitjà del nunci i la localització de la Sra. Moragas Gangoso per part del Servei de Policia, però de les actuacions d'un i altre (nunci i Servei de Policia), en vista de la documentació aportada, se'n dedueix sense dubte possible que els procediments seguits no han tingut en aquest cas les mínimes garanties pel que fa als primers, i es contradiuen visiblement amb dades objectives pel que fa al segon. Efectivament, l'únic document que aporta el nunci és un full quadriculat de paper de 10 cm per 10 cm amb la capçalera i el logotip d'un banc d'Andorra, signat i datat el 13 de març de 1995, en què s'afirma: "aquesta Sra. no viu en l'adreça donada ni en els edificis colindants". No s'indica en cap moment, ni amb un formulari oficial, en quines informacions i en quins procediments es basa el nunci per arribar a aquesta conclusió, tenint en compte que la Sra. Moragas Gangoso té efectivament domicili en l'esmentada adreça. Pel que fa a l'informe del Servei de Policia, de 25 de març de 1995, en un formulari de "Recerca de domicili i citació negativa, s'indica el nom de la Sra. Moragas Gangoso i s'afirma (punt III) "Les recerques efectuades no han permès citar la interessada per comparèixer el dia 28-03-95...", així mateix, s'adjunta en full núm. 2 un informe on diu: "Domicili: Desconegut. (...) Lloc de treball: Desconegut.", per concloure "...Després de totes les verificacions escaients. No s'ha pogut localitzar la interessada en territori andorrà. Probablement aquesta es trobi a l'estranger". No es diu quines són les verificacions qualificades d'"escaients" ni com la policia arriba a la conclusió que la interessada es troba "probablement a l'estranger".

Setè

El batlle no troba res a objectar a aquestes afirmacions i utilitza la citació per edicte a l'efecte de la notificació a la Sra. Moragas Gangoso. Però de la documentació aportada per a la defensa de la Sra. Moragas Gangoso, una còpia de la qual és en poder d'aquest Tribunal, es dedueix, entre altres:

Que té un compte corrent en una entitat bancària del Principat d'Andorra.

Que va presentar una denúncia a la policia el dia 3 de novembre de 1995, en la qual figurava el seu domicili de l'av. Santa Coloma, 48, 3-2, d'Andorra la Vella.

Que és propietària d'un habitatge a Andorra la Vella, av. Santa Coloma 48, 3-2, el qual va adquirir, juntament amb el seu marit, el dia 2 de novembre de 1994, després d'obtenir la preceptiva autorització administrativa del Govern.

Que la Sra. Moragas Gangoso té subscrit un contracte de subministrament d'electricitat amb l'entitat FEDA, i un altre amb l'STA per contractar el servei de telèfon.

Que, per tant, les dades personals de la Sra. Moragas Gangoso, i especialment el seu domicili, consten amb tota probabilitat en diversos arxius i registres d'administracions públiques i parapúbliques.

De tota aquesta documentació, se'n desprèn que els procediments previs utilitzats amb anterioritat a la citació per mitjà d'edicte no s'han fet correctament ni adequadament ni exhaustivament, i que, addicionalment, no s'han tingut en compte posteriorment les proves documentals aportades per la defensa de la Sra. Moragas Gangoso, les quals contradiuen indubtablement les afirmacions realitzades tant pel nunci com pel Servei de Policia.

Vuitè

La vigència de normes preconstitucionals -com el Decret de 1918- i la inadequada actuació dels dos instruments de citació previs a l'edicte poden crear, com és el cas, situacions en què les conseqüències d'una ignorància de citació no imputable a la persona citada siguin desproporcionadament lesives per a aquesta persona. I en concret, en el cas present, poden provocar un dèficit del dret a la defensa que comporta una vulneració del contingut material de l'article 10 de la Constitució. Encara més si es té en compte que, en aquest cas, una utilització més rigorosa dels dos instruments de citació i localització de la interessada esmentats hauria subsanat el problema. Com diu el Ministeri Fiscal, en el present cas no es pot admetre que s'hagin esgotat els mitjans adequats per procurar que la citació personal arribi a la seva finalitat -que una de les parts se n'assabenti i pugui actuar davant un òrgan jurisdiccional en igualtat de condicions respecte a l'altra-, i el seguiment del procediment en rebel.lia comporta una vulneració del dret a la defensa, vulneració que ha estat invocada davant la justícia ordinària fins a l'òrgan competent més alt i que, per raons diferents, no ha estat estimada.

DECISIÓ:

En atenció a tot el que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

HA DECIDIT:

En el present cas, i d'acord amb les circumstàncies en què s'ha produït la vulneració de l'article 10 de la Constitució,

1. Atorgar l'empara sol.licitada pel Ministeri Fiscal i per la representació processal de la Sra. Moragas Gangoso i, en conseqüència,

2. Reconèixer al Ministeri Fiscal i a la codemandant les pretensions adduïdes per ells, relatives a les lesions del dret al procés degut i del dret a la defensa.

3. Anul.lar la sentència de 22 de juny de 1995 del Tribunal Unipersonal de la Batllia (B-2562/95). Anul.lar la sentència de 18 de gener de 1996 de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia (TSJC-196/95). Anul.lar els autes respectius de 4 d'abril de 1996 i 12 de setembre de 1996.

4. Retrotreure les actuacions processals al moment processal immediatament previ a la primera citació de la Sra. Moragas Gangoso per part del batlle per a l'escoltament de la demanda. No es condemna en costes.

5. Publicar la present sentència, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

I així, per aquesta la nostra sentència, que ha de ser notificada al Ministeri Fiscal, al president del Tribunal Superior de Justícia, al president de la Batllia, a la representació processal de la Sra. Margarida Moragas Gangoso i a la representació processal del Sr. Jacint Canal Güell, ho pronunciem, manem i signem, a Andorra la Vella, el dia dinou de desembre de mil nou-cents noranta-sis.

François Luchaire

Miguel Ángel Aparicio Pérez

President

Vicepresident

Pere Vilanova Trias Joan Josep López Burniol

Magistrat

Magistrat